

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminea, F6ia, candu concedu ajutoriele. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatoria.

Brasiovu 26/14 Iunii 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Incoronarea si aristocrati'a. (Reprivire fugitiva.) S'a trecut si sgomot6s'a cerimonia a incoronarii ca oricare altu lustru si pompa din lume. Tote au decursu in ordine, numai de n'aru fi intrevenu cele doua pechara de pelinu prea amara: soirea fatala dela Meesicc si mortea fior6sa a junei si amabilei archiducese Matild'a. N'avemu ce face, toti suntemu 6meni si cu totii absolutu supusi la voia Provedintii. Intr'aceea aristocrati'a af6a cu cale a trece la ordinea dilei preste tote alte evenimente si bune si rele, a se folosi de ocaziunea incoronarii spre a desfasura o pompa, unu lucru care se se p6ta asemena cude scrierile poetice orientale din 1001 de nopti.

Ce a voitu aristocrati'a Ungariei cu infati6sierea unei bogatii atatu de colosale tocma acum candu poporimea tieriloru austriace preste totu geme si suspina sub apasarea saraciei, candu sinu ciderile desperate, candu asasinatulu inca si dio'a mare este la ordinea dilei, candu executiunile pentru dare in mai multe parti ale monarchiei au devenitu permanente?

Avnt'a de scopu aristocrati'a se impuna celorlalte clase de poporu, se si restaure vedi'a si auctoritatea in ochii lumii?

S6u ca ea n'a voitu mai multu decat a da unu relief mai naltu, unu lustru mai distinsu nu numai solenitatii de incoronare, pentruc6a memori'a ei se remana si in ac6sta forma trecuta si pastrata de generatiunile urmat6re ca simbolu alu restauratei constitutiuni?

Intreburi de acestea intempini ca de dice dile inc6ce mai adesea mai alesu in foile publice, inse si in conversatiuni private, 6ra respunsu isi da fiacare precum ilu taia capulu.

Noi suntemu de opiniune, ca scopulu desfasurarii acelei pompe a fostu duplu, p6te si triplu, 6ra nu numai unulu, 6ra anume scopulu de a impune, de a insufl6a respectu n'a fostu nicidecum celu mai din urma. Temeiuri numero6se ne facu se credemu ac6sta. Inca cu ocaziunea alegeriloru de ampl6iati municipali tendintia familiiloru aristocratice de a se rearunca pre catu numai se p6te in fruntea meseloru, adica la deregatorii mai de frunte se dete mai preste totu pe fatia. Multimea de esemple in ac6sta direptiune se impartasi nu atatu in foile nemagiare, catu mai alesu in oele magiare democratice, cum Pestu Hirlap, M. Ujs6g, 1818 s. a. La cele mai importante parti din ceremonialulu incoronarii a fostu reprezentata numai aristocrati'a inalta si clerulu inaltu prin arhiepiscopi si episcopi. In 14 Juniu, adica dupa incoronare ministrulu primariu dete o serata (soir6e) f6rte stralucita, la care fusese chiamata numai aristocrati'a inalta, 6ra din alte clase de 6meni fia fostu oricatu de bogati si cultivati, nu av6 locu nimeni, afara numai de fetiorulu unui ciobotariu (cismariu) din Steinamanger, de care o. Andraszy n'a potutu scapa, si a fostu silitu a lu invita, pentruc6a acelasi din intemplan6e este astadi ministru alu justitiei, adica B. Horv6th, capacitatea cea mai eminenta in totu ministerulu. Nici chiaru cei mai de frunte barbati de litere n'au locu in adunariile aristocratiei celei mari unguresci. Ambasadorulu Belgiei descoperi vointa sa de a cunosce pe renumitul poetu Arany J6nos. C. Andraszy fu silitu a marturisi, ca in „Ungari'a democratice“ acelu soiu de 6meni, adica literatii, artistii, deputatii, n'au locu in sal6ne, dec6a nu sunt nascuti aristocrati. Ci dn ambasadoru inca se vediu silitu a d6 din umeri si a si descoperi mirarea sa asupr'a acestui felu de institutiuni democratice, pentruc6a in Franci'a imperialista, in Angli'a aristocratica si in Belgi'a

cea bogata este cu totulu altmintrea; in acele tieri pers6nele de capacitate eminenta, 6menii inetiati si luminati, nobili de sufletu si ninima preste totu au locu in sal6ne. Se pare inse ca in Ungari'a mai are inca val6re totu numai nobletia de nascere, 6ra nobletia de spiritulu, art'a si sciintia mai au se p6rte p6la vestimenteloru boieresci. (Vedi legile unguresci vechi spoite pe desupra cu cele din 1848).

Intrebatiunea ca de unde mai are boierimea protipendata atati bani de pradatu nu e nicidecum anevoiia de respunsu. Eca cum.

Anulu 1848 a luat dela boieri numai selavii si dieciuel'a, in anii absolutismului iase li se detera vreo 2—3 sute de mili6ne despagubire urbariala, cu oare au pututu plati din datorii, le-au remasu si pentru investirea mai buna a mosiiloru.

Li s'au facutu cateva cali ferate in crucisii si curmezisii, pentruc6a se si p6ta nainta produptele mosiiloru catra cele mai de frunte piatie ale monarchiei si ale Germaniei.

Li s'au lasatu tote asi6 numitele alodiaturi si tote regalele ca monopolu, precum carciumaritulu, moraritulu s. c. l.

Li s'au inlesnitu imprumutari de mai multe mili6ne atatu din banc'a nationala, catu si dela institutul de creditu din Vien'a.

La cateva familii li s'a datu voia de a dechide loterii de mili6ne, prin care derivara binisioru cateva mili6ne in pungile dumnealoru.

La specul'a cea mestrita, pusa in jocu cu ocaziunea fundarii institutul de creditu le stete si densiloru in buna voia a jnc6 la bursa pe cele 40 milioane luandu mari procente castigu*).

Li se dete mai tardiu si buna ipotecaria.

Cu tote acestea, precum observaseramu si mai nainte cu cateva septemani, lumea europ6na nici de cum nu se scia sparia de bogati'a magnatiloru Ungariei. Cu totulu alte bogatii se afla pe airea. Ungurenii sunt bogati numai in comparatiune cu ardelenii carii — afara de vreo 9—10 sunt in adeveru sarucuti pre langa cei din Ungari'a. Inse si in cea ti6ra o multime de mosii boieresci se afla seu vendute, seu incai zalogite pe la evrei si armeni. Unii i si vendura nu numai totu ce au avutu in granaria, ci si pe cele oare inca nu sunt secerate, luandu cate 2/3 din pretiu a conto.

Nu este auru totu ce straluce. Nu totu ce s'a vediutu la incoronare a fostu proprietatea celoru ca se par6 ca ar fi. A cerutu inse bine intielesulu interesu alu boierimi, ca cu ocaziunea incoronarii se se desfasure bogatia precatu se put6 mai impunet6re.

B.

Brasiovu, 25 Juniu. Dupa o septemana intr6ga de timpu ploiosu din 22 inc6ce avemu 6ra si dile mai senine. Ploile acestea ori catu au fostu de multe, in locu de a strica folosira campuriloru in aceste tienuturi. Numai pe malurile Oltulu au innecatu cateva fenatie. Ploile din urma s'au intinsu preste o partemare atatu a Transilvaniei catu si a Romaniei.

Se scia ca in ac6sta cetate comerciala cateva sute de familii mai alesu romanesci se sustienu catu prin cultivarea gradineloru de verdetiuri si legume (in Brasiovechiu), catu si prin a celoru de p6me. In o mare multime de gradini pomaria este cultivata precum nicairi in ac6sta ti6ra. Acesti 6meni s'ar' folosi dupa ostenel'a loru si mai bine, dec6 s'aru amesteca p'intre densii cultivatori, carii cunoscu art'a pomaritulu asi6 precum aceeasi se prac-

*) Adica actiile creditulu se suira prin maiestria dela val6rea normala de 200 pana la 350 si 380; dupa aceea erasi le tranzira la 200 si 180 candu se vediura scapati de acelea.

tiz6za de eca. in Francia si inea in alte cateva tieri. Inse si pana atunci este prea de doritu ca 6menii se se dedea a curati omid'a cu grija neasemnata mai mare decat s'a intemplat ac6sta pana acu. F6rte putieni proprietari de gradina au ingrijit a o curati, ea s'a si impupatu, in catu p6te putienu voru esi mili6ne de fluturi carii voru pune 6ua miliarde, din care in primaver'a vit6re potu se 6sa atatea omide, in catu se r6da pana si ramuricele de pomi tineri. Pe airea deregatorii respective tienu tare la poruncile vechi, in puterea caroru toti proprietarii de vii si de gradine sunt indatorati sub gl6ba grea a curati in primavera tote cu burile de 6ua cu cartige facute inadinsu si ale arde. Porunc'a inse trebe se se intinda preste tote comunele.

Audimu ca de aici reverinti'a sa p. parochu B. P. ar fi facutu in ac6sta direptiune pasi la on. politia locala, cu ce rezultatu? inea nu amu pututu af6a.

— Tolerantia magiara. „M. Polgar“ Nr. 26 din 19 Juniu prov6ca pe „Gazet'a“ ca se invetie din acelasi oa ce va se dica tolerantia magiara. Casulu din carele suntemu provocati a invetia tolerantia este ac6sta: In 17 Maiu arsera 60 cascioru romanesci din satulu Mohaciu nu departe de Turda. Ddnii Székely Eleks Szentp6teri J6nos, Bogd6nffy D6niel si Szentp6teri J6nos jun. ca proprietari ai morei dela Poiana isi facura pomana cu acei nenorociti si le trimisera 30 ferdele (7 1/2 galete) bucate. Judele si notariulu comunei multiamescu susu numitiloru domni in o scris6re f6rte doio6sa de dato 2 Juniu. Ac6sta scris6re in tota privinti'a nevinovata, se ia in M. P. de arma asupra cui? Asupra lui dr. J. Ratiu in prim'a linia, apoi si asupra Gazetei.

6ca noi deteramu ascultare provocarii lui M. P. si elemosin'a facuta de susu numitii domni o luamu spre placuta sciintia multiamindu si noi aceloru domni in numele omenimii.

Cu atat'a amu put6 incheie? O nu. M. P. face din acea elemosina o cestiu6 nu numai personala, ci si nationala. De n'ar fi ac6sta, noi amu responde simplu cu Evangeli'a: Ceea ce face dr6pt'a se nu scia steng'a.

Se insiramu si noi acele mii de casuri, in care romanulu isi imparte din tota saracia sa bucatu'r'a sa cu ori ce omu lipsitu fara a lu intrebati unde este botezatu? Nici ac6sta. De altmintrea intrebe M. P. pe br. G. Kemény prefectu si fostu presiedinte alu comisiunii lipsitiloru totu acolo in Turda. Cu totulu altoeva voimu noi a siopti junelnu colegu M. P. Se afle adica M. P., ca romaniloru adesea nu le este ertatu nici chiaru a face bine, a da de pomana. Calatorii englesi citati de cateva ori in ac6sta foia spunu, ca in a. 1863/4 pe timpulu lipsei din Ungari'a saracii veniti de acolo era opriti a cere ospitalitate si elemosina dela romari si sasi. Candu oamer'a Romaniei a votatu si a trimisu acei siopte mii galbini pentru lipsitii din Ungari'a, foia aristocratica „P. Hirn6k“ ca organu semioficialu pentru gubernulu de atunci a propusu respingerea acelu ajutoriu fratiescu dandui titlu'a de agitatiune dacoromanista. Nici pana in dio'a de astadi nu se soia bine ce se va si alesu din acei bani.

Domniloru, se ne fimu adversari politici dec6a ne dict6za asi6 interesele, convictiunile, demnitatea nationala si patriotica, 6ra acte curatu filantropice se ne ferimu ale amesteca in politica. Se fimu si se remanemu intre tote impregiurarile mai nainte de tote 6meni si crestini.

G. B.

Brasiovu 25 Juniu. „Magyar polg6r“ din 23 Juniu a. c. nr. 27 aduce unu telegramu din Pest'a 21 Juniu intr'am6diu 11 6re in cuprinsu necredibilu asia:

„Rescriptele desfiintatorie de Diet'a din

Clusiu, si nemicitorie pentru otarile dietei din Sabiu s'au spedita comisariului regiu conte Emanuele P e c h y. " Ce coprinu voru avé aceste rescripte, si ce mangaieri voru coprinde aceleasi pentru natiunea romana, faoia cu drepturile ei oastigate prin otarile dietei din Sabiu sancionate prin drepta maiestatica, decumva ar' fi desfiintiate, nu scimu; scirea lui „Magyar Polgar“ inse orcum ne imple de uimire, ingrigire, si temere; Inse se nu oademu in neoi o desparare indignatoria, ca ddiélu natiuniloru nu parasesee, decatu pe cei mici de inima in adversitati, nu, chiaru neoi candu ar' fi scirea acea fatala tocma adeverala. —

Alta. „Korunk, din 23 a. c. nr. 74 afla esenti'a ordinatiunei ministeriali, privitoria la organizarea Transilvaniei in urmatoarele:

Comitatele, districtulu Fagarasiului si alu Nasaulului le reprezenta comisuni, spre care scopu se conchiama membrii comitetelor din 1861. In siedinti'a prima depunu juramentu. Intre agendele prime este alegerea functionariloru. Catu se tiene de administratiunea politica sub alegere vinu judii primari, subcomiti ei vicecapitanii, subjudii, regii perceptorii, notarii primari si secundari, szolgabiraelé, dulai, archivarii. Cu privire la inginerii si medici este de a se sustiené usulu de inainte de 1848. Primarii iurisdictioniloru au dreptulu de candidare si alegerea se intempla prin majoritate de voturi. La secui nu e candidatiune. In casuri de abateri oficiose acestia au si dreptulu de suspensiune. Comitetele consultéza dupa 1791 XII si fia care membru se póte folosi la desbateri, dupa placere de limb'a ungura, romana ori germana.

Iustiti'a se administréza sub supraveghierea siefloru municipialoru, seperata de administratiunea politica. Organismulu si personalulu judecatoriloru remane. Cá se nu se intemple vatamari de dreptori instructiunile judecatoresci vigente remanu provisoriu in activitate; presidentii judecatorieloru, judii singulari, fiscalii, notarii, judii orfanali, prelunga candidatiunea comitiloru vinu sub alegere; cu privire la caracteru, facultati, aplicabilitate si servitiu se alege cu majoritate de voturi. Presidente in comitate este unu Jude primariu, in districte unu vicecapitanu, in scaune unu subjude regiu. — Organizarea orasielor s'a concedintu comisariului r. Denumirea siefloru se face pe calea de mai inainte. — Presciintiamu, oá se nu fia surprinditoria si acésta scire, ci se ne afle intielesi in conformitatea actiunii. Romanulu nu-si va mai da votulu decatu la romanu cu unu cugetu si cu o anima petutindene. —

— In recunoscerea servitaloru indelungate filantropulu Dr. de Medicina Iosifu G r e i s i n g fú decoratu de catra Maiestate cu ord. de cav. Franciscu Iosifu I.

Sibiú 21 Iuniu. Date statistice relative la starea invetiamentulu populariu in tractulu prot. gr. oat. alu Sibiului pre anulu scolasticu 1866/7.

Tractulu protop. gr. cat. alu Sibiului, numera cu totulu 35 parochii. Dintru aceste 22 parochii sunt provédiate cu scóle popularie, — de si cateva inca n'au edificiu propriu de scóla, — si 1 cu o scóla normale. 14 din acele scoli sunt provédiate cu instrumente de dotatiune pentru invetiatori; ér' in vreo trei, invetiatorii tragu salaria (firesce cam mici) din casele alodiale ale comunitatiloru politice resp. In 5 parochii nu s'a tienutu scóla, fiinduca numerandu aceste parochii, poporeni gr. cat. relative pucinu numerosi (dela 30—40 familii) pana acum inoa nu s'a potutu edificá neoi casa de scóla, neoi salaria pentru invetiatori nu s'au potutu sistemisa. Altfeliu caus'a scol. in unele din aceste parochii se afla degia in pertractare de mai multi ani, pretendiendu resp. poporeni gr. cat. a fi ajutorati si densii spre scopuri scolastice din casele alodiale ale comunitatiloru politice resp., cu maioritate precumpanitoria de alta confesiune. In 7 parochii ne aflanduse de locu séu fórté pucini poporeni gr. cat. nu se póte face nici scóla, nici docente a se sustiené, din care cauza in atari parochii, pruncii aflati in etatea de scóla carii resp. sunt pucini, au se cerceteze scól'a gr. or. din comunitatea politica.

Numerulu copiiloru aflatori in etatea de scóla in s'arunumitele 35 parochii, dupa aratarile oficiose venite dela resp. directiuni scol., pre an. scol. 1866/7 preste totu fú 1211. Din acestia, 680 fetiori si 531 fete. Cercetara scól'a

(catu regulatu catu neregulatu) 446 fetiori si 231 fete. Nu cercetara de locu scól'a 229 fetiori, 305 fete.

Causele neprogresarei invetiamentulu populariu dupa dorintia si asteptare, intre altele, s'a observatu a fi urmatoarele: a) nepasarea séu mai bine nepriceperea unoru parenti, cari dupa tóte dogenele si svaturile parentiesoi nu se potura capacita spre a si tramite oopii regulatu la scóla; b) lips'a de ingrigirea si energi'a ceruta din partea unoru judeci resp. antistici comunali, nepetransi de binele si folosulu scólei popularie; c) pre unele locuri si neimplenirea cu acuratetia a detoriei din partea unoru invetiatori, si altfeliu necalificati de ajunsu pentru posturile de invetiatori si cu acést'a in strensa legatura viene a se considerá si nesolvirea regulata a salarioru satorite pentru invetiatori, ohiaru si in acele comune, unde salariale invetiatoriloru sunt satorite prin instrumente de dotatiune aprobate de icaltulu guberniu regiu. Poporulu e dedatu a considerá leaf'a invetiatoriu cá o alta sarcina, carea numai pre calea executiunei in multe locuri s'ar poté scóte regulatu, la timpulu seu. Observatiunile aceste sunt basate pre repetitele esperientie, desi neplacute. —

J. R u s u, protopopu.

Blasiu 20 Iuniu 1867.

Dle Redactoru! Erta ca era-ti scriu. N'am in catrau. Blasiulu, acestu a n g h i u l e t i u alu lui Kóváry, a devenitu éra c e n t r u, adevératu pana acum nu in sensulu, in care fusese, oi totusi unu centru asopra carui se aduna si spre care esta-di incarca totu feliulu de agitaciuni, totu feliulu de porniri dusmanóse. Éca pentru ce 'mi canta se scriu.

Nu e de ajunsu, ca diuariale maghiare faoura Blasianiloru atate imputatiuni pentru primirea comisariului regescu, — pre candu ele aru fi trebuitu se si exprime recunoscinti'a pentru portarea Blasianiloru facia cu tramisulu ministeriului pestanu. Cum disei, atat'a nu e de ajunsu. Ele se apuca si schimosescu respunsulu Esc. Sale d. comisariu punendu'i in gara vorbe, ce in Blasiu nu le-a rostitu. Ele se apuca si 'mi facu lucru mare din nesce intemplari de totu neinsemnate (déca nu cumva insemnate spre a probá contrariulu), cá afer'a din óspetari'a de aici.

Audi colu, ce selbateci sunt studentii din Blasiu! cum sunt de nepoliticosi, ei si mam'a loru natiunea romana! Domniori din case de frunte cuntele Gara-sparta si baronulu Limbutu vinu la ei a casa, i tracteze „a régi jó szokás szerént“ (dupa daten'a strabuna) si la óspetaria si prin alte locuri pre care cu una titulu scumpa, pre care cu alt'a, — vorbescu de natiunea romana si nesuintiele ei in modu dejositoriu si batjocuritoriu. Si criminalii de romani teneri prin de aceste se turbura. Unulu din eli merge la domnisorulu Gara-sparta si cteza a'lu lovi una data, ori de dóue ori, cu palm'a preste gura. Cu aceste scen'a se terminéza in óspetari'a blasiana si — se incepe in diuarialu, in locu de a se incepe inaintea scaunulu de judecata.

Ci am pecatuitu! Ea s'a inceputu si la pretoriulu d. jude procesuale a Blasiului, Herepei Pál, cum se pare ex offu si mai ca s'a si terminatu. D. Herepei adica la cateva dile dupa intemplarea aceea infioratória, neaudita si nepomenita in analile popóraloru luminate, ci numai pre la Drusi, Hotentoti si alti barbari, a facutu investigatiune strinsa (pre catu adica póte si dea purcede „strinsu“ intru ceva). Resultatele acestei investigatiuni nu'mi sunt canoscute din aote, dara totusi din cele urmate de judele proc. potu inchiaia cu securitate, ca ele nu au fostu partenitorie pentru „aristocratulu“, cum s'a numitu pre sene domnisorulu Gara-sparta. Ca d. Herepei s'a multiamitu cu ascultarea martoriloru, ce nu sunt studenti, si desi sunt 3 septemani de atunci, n'a luat la respundere pre palmuitoriu, neoi nu l'a aratatu la superioritatea scolastica.

Eu nu vreu se mantuescu de vina pre studentulu blasianu, ce a impartitu palme fisice in schimbu pentru cele morali. Erá sciotu, ca in Blasiu ambla unii se provoce turburari. Si chiaru pentru aceea s'ar fi caditu, cá densulu se se modereze si se despretiúesca numirea de „hotiu“ s. a. asemeni, de cari plouá pre capulu lui din curatu seninu, dela unu teneru, pre care nici una data nu'lu mai vediu se carele (quod bene notandum) a disu, ca si elu e r o m a u.

Dara nici aceea nu afu de lucru cu cale, ca politia nóstre representate prin d. Herepei n'a publicatu resultatulu cercetarii sale.

Mai insemnu numai atata, ca unu maghiaru din vecinetate, presente la tóta scen'a aceea vestita, a disu, ca romanulu a avutu dreptu si bine a facutu, ca nu s'a lasatu batjocuritu.

— Eri si astadi lucrà aici una comisuni judecatoréscu pentru a descoperi causele, pentru cari s'a aprinsu podulu in diu'a venirei comisariului. Nóue ne pare fórté bine, ca pre oalea acest'a celi nevinovati voru soapá de prepusuri. Am disu: romanii punu vin'a pre maghiari, maghiarii pre romani. Acum dóra se va dovedí vinovatulu.

Lauda dara zelulu onoratei sedrie dela Aiudu, inse totu una data 'mi canta se exprimu parerea de reu, ca acelu zelu nu se manifestéza, vream se dicu: nu s'a manifestatu cu tóte ocaziunile. Ca podulu acela s'a mai aprinsu elu o data, in an. Domnului 1863 chiaru inainte de adunarea generale a Asociatiunei chiamata intru acelu anu la Blasiu. Si atunci on. tribunalu nu s'a aflatu indemnatu a face investigatiune, de si éra erau prepuse destole.

Incolu de podulu acel'a inca prea mare larma au facutu ómenii. Ca numai la unu capu a dearsu impletur'a de nuéle si paia, apoi puoinu din lemne. Daun'a întreaga întregutia e numai 17 fl. 50 cr. — nu.

Cartea funduala.

Comit. Zarandu din 6 Iuni.

(Capetu din Nr. trecut.)

Fórté multe casuri s'au intempletu in unele locuri, unde cartile funduale sunt mai de multi 'ani organizate, ca: cu ocaziunea localisarei posesorii nu multu s'au ingrigitu, ére tóta bucata de pamentu, ce au fostu a loru, s'au scrisu pe ci ori ba? si asié pamentulu unuia séu inscriu pe altulu. — La autenticarea protocoóloru nu s'au ingrigitu pentru indreptarea erorii, — si in timpulu defiptu de reclamatiune inca au lasatu lucrulu tacutu si nu au reclamatu — crenduse securi in posesiune, si ére ce au fostu urmarea? Aceea ca: celu alu doilea pe carele seau inscriu pamentulu celu de antaiu — inca nu au reclamatu se se stérgea din protocolulu dinsului, — si in urma au devenitu datoriu cu o suma de bani, care creditorulu o au fostu intabulatu pe posesiunea scrisa in protocolu pe numele densului, — (adica a datorasiului) si nu iau pututu solvi — si asié dupa judecat'a adusa prin oficiulu competente i s'au vendutu (licitatu) posesiunea in favórea creditorulu. — Cumparatoriulu au devenitu in factica posesiune — ce au fostu scrisa pe numele datorasiului in protocolulu cartii funduale, — si numai atunci s'au convinsu persón'a prima despre lenevirea, nepriceperea si erórea lui, — vendienduse si loculu lui pentru care ar fi trebuitu se reclameze la timpulu seu, cá se'lu inscria pe numele seu propriu; — asié au perdutu dreptulu de posesiune a acelu pamentu si nici prin procesu nu l'au pututu mai multa recastiga.

Mai incolo sunt casuri si de acelea, unde capulu familii repausandu, vedu'a séu maritatu a dóua óra. — Barbatulu ei din urm'a a fostu totu deodata si tutore orfaniloru remasi, — pe langa tóte s'au facutu unu barbatu pradatoriu, betivu si din candu in candu in cointielegere cu mam'a prunciloru orfani nefiindu de nime opritu, au vendutu cate unu pamentu dupa altulu — pana ce au mancatu tóta posesiunea orfaniloru remasi de barbatulu de antaiu. — La casuri de acestea e cea mai santa datoritua a comisiuniloru cartii funduale, cá posesiunea orfaniloru remasa dela tatalu loru se se inscria pe orfani — si nici decatu pe vedua de barbatulu de antaiu remasa — séu pe vitregulu orfaniloru — de cumva posesiunea respectiva nu a fostu la olalta cu barbatulu primu repausatu; — de óra ce vedu'a maritanduse a dóua óra perde totu dreptulu de posesiune remasa de barbatulu primu.

Astfeliu de casuri dupa intemeierea cartii funduale nu se mai potu intempla, déca numai comisuniile respective si-au facutu detorinti'a — intrebandu si ispitindu la ocaziunea localisarei cu deamanutulu dupa titululu de dreptu alucutarii posesiuni.

Dupa intemeierea cartii funduale atatea insielatiuni nu se intempla, — ca-ci fiacare cumparatoriulu séu creditoru, mai nainte de a cum-

para séu credita, merge la oficiulu comitatensu ala cartii funduale si acolo se convinge din operate, ca venditoriulu are dreptu a vinde séu a puté credita ori ba, si numai dupa deplina convingere, vedindusi bunulu seu asigurat, cumpara séu da bani imprumutu. — Séu celu ce voiesce a vinde séu a lua bani imprumutu dela cineva isi scóte dela tribunalulu cartii funduale unu estrasu de pe protocolulu posesiunei sale, din care ei mai apriatu se póte vedé, — ca óre are dreptu de a vinde ori ba? Póte cineva a'i credita séu nu? si in urma óre pura e posesiunea lui, fara sarcine (datorii intabulate) séu nu? — Asié dara si dupa finirea localisarea si intemeierea cartii funduale in comitatulu nostru (Zarandu) cate si mai cate reclamatiuni voru se se intemple, — mai alesu déca poporulu va fi bine instruita, — ca-oi numai prin acelea si prin neobosita sirguintia a oficialoru comitatensi dela senatulu (tribunalulu) cartii funduale, care se va intemeia catu mai curendu, — potu deveni operatele pure si curate, — numai asié se potu corege smintele facute prin comisiunile localisatóre, care limb'a poporulu nostru nu o au priceputu, — fiindu dloru din alte regiuni dupa amintirea de mai susu. Póte ca si casuri de acele voru veni inainte, — care prin reclamatiuni simple nu se voru puté intoemi, — fara de a se localisa si schitiá din nou hotarulu. — Acestea tóte se voru face atunci cu spelese persóneloru interesate, ale comuneloru intregi — séu dóra ale comitatului.

Acum precum sunt informatu, corpulu acesta desu numitu dela cartea funduala va trece in Transilvani'a, — fiindu avisatu prin Telegrafu, — inse acesta este ceva lucru naivu! — adica: Dniú acestia nu scitu limb'a nóstra romana, precum diseiu mai susu, cum voru lucra operatele? — de óra ce Transilvani'a are legile sale din 1863/4, in care si limb'a romana e asemenea indreptatita cu cea ungara si germana, — Dloru nu sunt in stare, — ba, cum diseiu isi batu jocu de limb'a nóstra — ne cum se lucre romanesce.

La acestu punctu nu diou alta, deoatu radiamanduse romani i nostri transilvaneni pe legile din anul 1863/4 sanotunate si confirmate prin Inalt. Imperatore si mare Principe alu Transilvaniei 'si voru remané constanti cá stanc'a de tari, cu legile susu amintite amana, — pelanga limb'a nóstra — si cine voliesce a trai de pe spatele romanului invetie si limb'a romana! — se nu patiti cá noi Zarandenií facundine mai mare dauna si confusia decatu bine. In urma asi dori cá baremu pe transilvanii se mantue Dumnedieu, — de ce nu ni'a manutuitu pe saraculu nostru comitatu Zarandu (adica de lacustele din tier'a ovasului). —

Elia Baltescu,
notariu opidanu.

Senatulu imperialu in Viena.

Siedinti'a din 17 a camerei deputatiloru are o mare insemnatate, fiinduca in ea chiaru din partea regimului se propusera nesce proiecte de lege, care fora indoiéla voru servi de substratu intru reconstituirea imperiului, si ce e mai multu, ca d. e. legea pentru responsabilitatea ministriloru, cá esita din partea regimului, e destulu de liberala. Siedinti'a se deschise cu propunerea pres. Dr. Giskra, cá camer'a se-si arete simtiementulu de condolentia archiducelui Albrecht prin presidiu. Dupa aceea referéza, ca deputatiunea senatului la incoronare a fostu si oficialuminte si in cercuri private fórte bine primita. Se cetesce si adresarea m. de rebelu, prin care se asternu senatului proiectele de lege privitorie la reorganizarea armatei. Min. Beust vorbesce pentru aceste proiecte si mai incolo dechiara cu privire la fortificarea Vienei, ca regimulu din punctulu procederii constitutionale a privitu aplacizarea medilóceloru pentru securitatea resiedintiei imperiului (asiadara numai un'a resiedintia a imperiului) cá obiectu alu causeloru comune, care se tiene de reprezentanti'a pentru obiectele comune, ce nu se póte asia curundu aduná, asia Mai S'a la propunerea consiliului min. a benevoitu a demandá, cá pana atunci se inceteze tóte lucrile fortificarii. Ecce proiectele de lege:

Legea prin care se modifica §13 alu legii fundamentale despre reprezentanti'a imperiului din 26. Febr. 1861 cu activitate pentru Boemi'a, Dalmati'a, Galiti'a si Lodomeri'a cu Cracovi'a, Austri'a

din diosu si din susu de Inu, Salzburgu, Stiri'a, Carinti'a, Carnioli'a Bucovin'a, Moravi'a, Silesi'a Tirolu, Voralbergu, Goriti'a si Gradisc'a; apoi cetatea Triestu cu teritoriulu ei:

§13 alu legii fundamentale despre reprezentanti'a imperiului din 26 Febr. 1861 se modifica si are a suná in chipulu urmatoriu:

In tempulu, candu sen. imp. nu va fi adunatu, suptu responsabilitatea intregului ministere potu lua in casuri urgente si mesuri de acelea, la cari dealtumintrelea ar' avé a consultá impreuna constitutionaluminte senatulu imp.; totusi aceleasi sunt a se propune celui mai aprópe senatu imp. pentru cá se si dé invoicea si indata ce si-ar' denegá acést'a invoice se se scóta din valóre.

Legea despre delegatiuni in genere si deosebi despre delegatiunea sen. imp. cu valóre pentru tóte tierile de susu —

§ 1. Pentru acele afaceri ce sunt comune de o parte regatelor si tieriloru reprezentate in senatulu imperiale, si de alta parte tieriloru de sub corón'a Ungariei, se voru conchiamá delegatiunile dintre cari un'a va purcede din senatulu imp. éra ce'a lalta din diet'a Ungariei.

Delegatiunea din senatulu imperiale numera siesedeci de membri, dintre cari un'a a trei'a parte se voru alege din cas'a magnatiloru si dóne parti de trei din cas'a deputatiloru ai senatului imperiale.

§ 2. Cas'a magnatiloru are se aléga cei dóne dieci din membri ai delegatiunei ce purcedu din senulu ei cu majoritate absoluta de votari.

Cei patrudieci membri ce purcedu din senulu casei deputatiloru se voru alege in acelu modu ca deputatii dieteloru senguratices se emita delegati in intielesulu modulu urmatoriu, de impartire standu-le in voia libera a i alege din medilóculu lorú séu din plenulu casei.

Voru alege cu majoritate absoluta de votari, reprezentantii; Boemiei 10, ai Dalmatiei 1, Galitiei si Lodomeriei cu Cracovi'a 7, ai Austriei inf. 3, ai Austriei sup. 2, ai Salisburgului 1, ai Stiriei 2, ai Carintiei 1, ai Carniliei 1, ai Bucovinei 1, Moraviei 4, Silesiei 1, Tirolului 2, Voralbergiei 1, Istriei 1, Goritiei si Gradiscei 1, ai cetatii Triestu si teritoriulu ei 1,

§ 3. Fiecare dintre ambe casile senatului imperiale are in asemenea modu se aléga membri suplinitori ai delegatiunei, a earora numeru este 10 pentru cas'a magnatiloru, si 20 pentru cas'a reprezentantiloru.

Numerulu membriloru suplinitori cari se voru alege din partea casei reprezentantiloru se va imparti intre delegatii ce se voru alege din senulu ei in atare modu, cá pentru totu unulu pana la trei delegati se fie unu membru suplinitoriu si pentru patru séu mai multi delegati, cate doi membri suplinitori.

§ 4. Alegerea delegatiloru si a membriloru suplinitori se va renoi in fiecare anu din partea ambeloru case ale senatului imperiale.

Pana atunci delegatii si membrii suplinitori remanu in functiunea lorú.

Membrii esiti ai delegatiunei potu fi realesi in acé'a.

§ 5. Delegatiunile le va conchiamá imperatulu in fiecare anu. Loculu adunatii lu va otari imperatulu.

§ 6. Delegatiunea senatului imperiale alege din sinulu ei pe presiedinte, vice-presiedinte, pe notari si pe cialalti functionari.

§ 7. Cerculu de activitate alu delegatiuniloru cuprinde tóte obiectele ce li se voru asemená in legile ce detiermuresce afacerile comune.

Altufeliu de obiecte nu incapu in cerculu de activitate alu delegatiuniloru.

§ 8. Propunerile regimului voru sosi desbinate pentru fie care delegatiune prin ministeriulu comunu. Si fie care delegatiune are dreptu a face propuneri despre obiectele ei in cerculu ei de activitate.

§ 9. La tóte legile pentru afacerile cercului de activitate alu delegatiuniloru se recere convoirea ambeloru delegatiuni séu, in lipsa de convoire, otaririle, consunatorie aduse intr'o siedintia gensala, plenara a ambeloru delegatiuni, si in totu casulu se recere sanctiunea imperatului.

§ 10. Dreptulu d'a trage la respundere pe ministeriulu comunu, lu voru esercitá delegatiunile.

Vatemanduse o lege constitutionala ce esista pentru afacerile comune fie care delegatiune póte face propunerea ce are a o impartesi cu

cea lalta delegatiune, ca se se acuse ministeriulu intregu séu cutare membru senguraticu.

Acusarea are pótere juridica daca s'a otaritu de fiecare delegatiune in deosebi séu intr'o siedintia plenara a ambeloru delegatiuni.

§ 11. Fiecare delegatiuni propune 24 judecatori dintre oetatiunii nepondinti si juriprudenti din acele tie.i pe cari ei le representa; dintre acesti'a póte ce'alalta delegatiune se respinga pe 12. Si acusetulu séu, daca sunt mai multi, toti in comunu au dreptulu a respinge pe 12 dintre cei propusi, inse numai asiá, ca dintre cei propusi de un'a séu alta delegatiune se fie respinsi in asemenea numeru.

Judii cari dupa acést'a remanu forméza forulu judecatorescu pentru procesulu ce presta.

§ 12. O lege propria despre responsabilitatea ministeriunii comunu va statori otaririle despre acusa, procedura si constatare.

§ 13. Fiecare dintre ambele delegatiuni pertractéza, consulta si otaresce pentru sine in siedintie desclínite.

Casulu de esceptiune este cuprinsu iu §25.

§ 14. Pentru ca delegatiunea senatului imperiale se fie capace a aduce otariri se recere afara de presinti'a presiedintelui si ce'a acelu putienu — 30 membri éra pentru ca cutare otarire se fie valida se recere maioritarea absoluta a voturiloru presinti.

§ 15. Delegatii senatului imperiale si membrii suplinitori na'u se priméscu instructiune, din partea alegatoriloru lorú.

§ 16. Delegatii senatului imp. au se-si eserceze dreptulu de votare in persóna; candu are se intre unu membru suplinitoriu, otaresce § 19.

§ 17. Delegatii senatului imp. se bucura in acésta calitate de aceasi neviolabilitate si neresponsabilitate care o au ca membri ai senatului imperiale in poterea legei din 3 Optobre 1861, buletinulu legiloru nr. 98.

Indreptatirile ce in acésta lege se dau casei sunt valide si in privinti'a delegatiloru delegatiunei.

§ 18. Esindu cineva din senatulu imperiale ese si din delegatiune.

De cumva afara de acestu casu cutare delegatu séu membru suplinitoriu nu mai voiesce a remané membru alu delegatiunei, atunci are se decida despre primirea dimisiunei cas'a acelu'i din care elu erá alesu, daca senatulu imperialu este adunatu; si candu acést'a nu este, va decide delegatiunea ins'a-si.

§ 19. Daca unu membru alu delegatiunei móre ori se retrage, atunci, daca senatulu imperiale e intrunitu, respectiv'a casa alui face alegere nóua pentru delegatu séu substituitoriu, si daca alegerea de ablegatu cade pe unu substituitoriu, atunci in loculu cestuia se alege altulu.

Daca senatulu imperiale nu e intrunitu, atunci in loculu delegatului retrasu pasiesce substitutulu lui, si déca sunt mai multi substituti, atunci pasiesce celu ce la alegere avú voturi mai multe, séu pentru care — fiindu voturile egali — decide sórtea.

§ 20. Déca se desólva cas'a ablegatiloru, incéta si aptivitatea delegatiunei senatului imperiale.

Senatulu imperiale nou ce se intrunesce, alege delegatiune nóua.

§ 21. Sesiunea delegatiunei o incheia presiedintele si dupa finirea afaceriloru, in urmarea incuviintarii, séu demandatiunei impertesci.

§ 22. Membrii ministeriului comunu sunt indreptatiti a participá la tóte consultariile delegatiunei si propunerile lorú a si lo representá in persóna ori prin tramitarea unui impoteritu.

La cerere trebue totudeaun'a ascultati.

Delegatiunea are dreptulu a adresá intrebari ministeriului comunu séu unui membru din elu si a cere respunsu si desluoie.

§ 23. Siedintiele delegatiunei de regula sunt publice. Esceptiunalminte se eschide publicitatea, daca acést'a doresce presiedintele séu celu pucenu 5 membri si se decide de adunare dupa indepartarea auditoriloru.

Afara de acést'a, si dupa premersele debateri secrete, decisiunile se potu face numai in siedintia publica.

§ 24. Ambe delegatiunile imprumutatu si impartesiescu decisiunile, si nisuescu in casulu divergintiei de pareri a se desluci imprumutatu si a se uni.

Acésta impartesire se intempla in scrisu, dela delegatiunea senatului imperiale merge in limb'a nemtiéscu, dela delegatiunea dietei in cea

unguésca si ficcare alatura o traducere autentica in limb'a celeilalte delegatiuni.

§ 25. Daca impartesirea scripturistica in templata de trei ori, a ramasu fora de resultatu, atunci fia-care delegatiune are dreptulu a cere cá cestiunea se se decida prin votare comuna.

Ambii presiedinti se intielegu in priviuti'a locului si timpului siedintiei plenare a ambeloru delegatiuni spre scopulu votarei comune, la care ficcare membru alu ministeriului comunu póte luá cuventulu.

§ 26. In siedintiele plenare presiedu presiedintii delegatiuniloru schimbanduse, candu unulu candu altulu.

Sórtea decide dintre care cei doi presiedinti are se presieda mai antaiu. In tóte sesiunile urmatórie presiede la adunarea prima plenaria presiedintele acelei delegatiuni, alu careia presiedinte n'a presieditu la adunarea nemediocitu premérsa.

§ 27. Pentru ca adunarea plenara se fie capace a aduce otariri se recere a fi presinte celu putienu 2 parti de trei a membriloru din ficcare delegatiune.

Decisiunile se facu cu majoritate absoluta de voturi.

De cumva din una delegatiune sunt de facia mai multi membri de catu din cealalta, atunci din delegatiunea mai numeroasa se voru retiené de la votare totu atati membri cati sunt rceruti pentru cá de amendóue partile se fia numerulu voturiloru asemenea de mare.

Cine va trebui se se retiena de la votare, se va decide prin sorti.

§ 28. Siedintiele plenarie ale ambeloru delegatiuni voru fi publice.

Protocolulu se va poitá in amendóue limbabele de oatra notari din amendóue partile si se va intari in comunu.

§ 29. Statoririle mai de aprópe asupr'a procederii in afacerile delegatiunei senatului imperialu se voru regulá in ordinea de afaceri, a carei statorire se face din partea delegatiunei.

Varietati.

Mijlóce cosmetice veninóse. Medicii din Vien'a detera din nou preste cateva preparate fórté periculóse, cu care ómenii in desiertatiunea loru voiesou a se face mai tineri si mai frumosi din cum suot, éra cérlatanii isi batu jocu de sanetatea si viéti'a omenéscá. Cateva unsoiri de vapsitu perulu duse la fisicatulu capitalei spre a fi cercetate se aflara ca sunt din argintu oxidatu cu salitru, prin urmare atatu de veninóse, in catu puterea veninului se póta trece cu incetulu pana la creri. O Pasta (aluatu) de rasu, „Basirpasta“ pe care unii o intrebuintiáza in locu de sapunu, este o amestecatura de calium sulphuris, arsenicu si varu usturatoru, pe care ómenii de nimicu le iau din vasele de curatitu intrebuintiate la fabricele de gaz; de acea pasta ti se aprinde si te ustura peliti'a infricosiatu. „Pulbere pentru dame,“ care se si confiscá cá si blastamatiile mai susu numite, e o amestecatura cu oxidu de plumbu (saricioa), care pre langa ce e fórté veninosu, mai are si acea insusire, ca femeia ce se spoiesoe cu acea pulbere, avendu a intrebuintia vreo baia (scalda) cu putiósá, precum e cea dela Baden, séu venindu in vreo regiune de gaz, se face la momentu négra oá o arapóica, séu adica cá plumbulu negru, precum a si patitu in var'a trecuta o dama la Baden. Baronés'a B. isi ompará o apa scumpa sub numele romanticu „Blanc de perles,“ aceeasi inse era amestecata cu dóua veninuri tari si omoritóre, adica calomelu numitu si chloru de argintu-viu si éra si oxidu de plumbu. Ticalós'a baronésa aplicandu acea apa capatá o aprindere fórté periculósa in facia, care i stricá peliti'a si 'io sbarci pentru totudeaun'a.

— Fiindoa vorbiramu mai insusu de cosmetice veninóse, dati se mai reflectamu si pe barbati la cate ceva.

Cele mai multe charthii colorate au in sine si mai multa séu mai pucienu substantie veninóse, din care se compunu colorile, precum arsenicu, cromu-kaly, anilinu s. a. s. a. Charthi'a de sugare galbina si veneta inca este in veninata, de aceea se se ferésca oricine de ea, pentruca ataca vasele cele mai fine ale organismului omenescu; se ia numai charthia alba curata.

Unele colorii verdi sunt nespuse de periculóse, de aceea se se fereasca oricine a'si zugravi locuinti'a cu verde mai nainte de a se convinge pe de plinu despre insusirea vapselui.

Vasele de arama nealbite grosu cu cositoriu curatu, sunt causatóre de mórté in casu de a manca din ele bucate acre, scurtatóre de viéti'a in oricare altu casu.*) Orice póme copte séu ferte si chiaru laptariile si unsoirile inferbentate in castróne si tigai de arama, oxidandu aram'a devinu neaparat mai multa séu mai patientu veninóse, séu cum se dice la romani codlite.

De catu se mananci ou lingura de arama séu de tompacu prostu, de o mie de ori mai bine cu lingura de lemnu.

Orice jucarii copilaresoi facute cu plumbu séu cu arama rosia séu galbina se se sfarme si arunce pe gunoiu.

Unii ómeni de nimicu intrebuintiáza si la gatirea de confetarii si alte aluaturi mai multe vapseli otrarióse. Fiindoa nu le cunosci, arunca le la o parte.

— Cu o viia satisfactiune citiramu in „Coordi'a“ nr. 42 program'a de 23 piese ecsecutata de catra tinerimea romanésca die Oradea mare adou'a di de Rusalii in adunarea societati de lectura. — Geniulu natiunii isi asiedia si in Orade'a locuintia permanenta.

Literatura. „Noptile Carpatine séu regele Daciei si regii Codriloru“ va fi numele unui romanu istoricu, ce va aparé cu 15 Iuliu a. c. Materi'a ce se tratéza in acestu opu e „lupt'a martiriloru libertatii“ din a. 1784 si istori'a regelui oodriloru „Pintea.“ Opulu va cuprinde 16—17 oóle si mai multe ilustratiuni, si fiindoa se tiparescu puoine esemplaria, acei domni, cari dorescu se aiba acésta carte, suntu rogati a grabi cu prenumeratiunea. Dnii colectanti dela 10 capeta 1 gratis. Pretiulu e fl. 50 cr. v. a. Bani sunt a se tramite la autoriulu in Pest'a strat'a palarielor (Hutgasse n. 1). J. C. Dragescu.

Adunarea generala pentru asociatiune se apropie. Intr'aceea nou'a societate literaria ioga isi va incepe lucrurile sale la Bucuresci. Óre se nu póte fi in stare de a'si pastra ficcare cateva óre libere spre a se mai ocupa si cu afacerile nóstre sciintifice si literarie? La alte natiuni petrunse de marimea problemelor cate sunt a se deslega pe campulu sciintialoru vei affá totudeauna, toema si intre cele mai furiose valori politice unu numeru óreare de barbati, carii isi voru dice cu Archimedes: Noli turbare meos circulos si isi voru vedé mai incolo de lucru.

Totu din susu atinsulu temeiu ne luamu voia a mai trage luarea aminte a ómeniloru de sciintia inoa si asupra altei intreprinderi sciintifice, pe care d. A. Papiu Ilarianu procurorulu generalu la Curtea de casatiune o a facutu ou mari sacrificii proprietate a natiunii romanesci. Aceeasi este

Tesauru de monumente istorice pentru Romania'a, esitu pana acum in trei tomuri 40.

Se si ia oricine ostenéla de a petrece ou ochii tóta multimea documentelor istorice adunate de dr. Papiu in acésta colectiune, se le puna pe acestea la unu locu cu colectiunea istorica facuta de dr. A. T. Laurianu si de repaus: Nicolae Balcescu in Magazinulu istoricu alu Daciei, cum si in alte mai multe scrieri istorice ale acestoru dei barbati geniali, se alature annalele cate se publicara in Moldova atatu mai nainte de 1848, prin dr. Mich. Cogalniceanu catu si de atunci incóce, la Cronicarii Tierii romanesci (1847), se nu lipsesoa a se folosi de Actele si fragmentele publicate de dr. Cipariu (1855), de interesantele Fragmente istorice, cum si de mai multe disertatiuni istorice publicate atatu in tomurile elegantei foi sciintifice si literarie Revista romana intre anii 1861 si 1862 (40

*) Aici ne aducemu aminte de infricosiat'a nenorocire intemplata inainte cu cativa ani la Vien'a in unulu din cele mai mari institute, in care atunci se bolnavi o parte mare din tineri, éra cativa pre langa tóta silinti'a mediciloru murira.

mare), catu si in Buletinulu instructiunii mai alesu celu din a. 1865 si 1866 40 mare; se nu uite nici Istori'a generala a Daciei scrisa grecesce de Dionisiu Fotino in trei tomuri si tradusa de Georgie Sionu (Bucuresoi 1860), se si complinésca langa tóte acestea si altele bibliotec'a sa cu Cronic'a lui Georgie Sincai tiparita mai anteu la 1852 si va cunósce pe usioru si cu o dulce mangaiere sufletésca, cumca mai alesu de ani 20 incóce campulu istoriei nationale a fostu cultivatu si la noi mai multu decatu oricandu altadata, séu cu alte cuvente: Aceeasi romani carii au conlucratu la regenerarea nationala, la facerea prin evenimente a istoriei timpului de fatia, au ingrijitu totuodata a redestepta interesulu si gustulu si pentru istori'a trecutului mai departatu, au datu in proprietatea natiunii o mare multime de documente, care séu se perdusera, séu devenisera fórté rare, séu uitate cu totul. Meritul barbatiloru carii au asudatu si mai asudala inavutirea istoriei patriei si a natiunii este ou atatu mai eminent, cu catu este mai bine sciutu, cumca sub regimel abso-lutistice orice alte sciintie potu inainta mai usioru decatu istori'a, éra anume istori'a nationala este persecutata séu falsificata din principiu, din care cauza si poti observa la ómenii crescuti sub vérg'a absolutismului atata nepasare oatra istori'a patriei si a natiunii proprie si celu multu gustulu bizaru de a citi istori'a popóraloru abie cunosoute dupa nume.

In aceste timpuri candu multi se folosescu de istoria spre a'si intemeie inca si de acelea drepturi istorice, care stau in opusetiune flagranta cu tóte drepturile omului, noi inca trebuie se ne vedemu cu totu adinsulu de istori'a „mosiei nóstre parintesci“, precum se exprima fórté caracteristicu unele chrisóve.

Acea carii inca n'au avutu ocaziune de a'si castiga Tesaurulu dlui Papiu spre a'lu citi, potu combiná inca din titule la documentele publicate de dn. Papiu in interesulu „mosiei parintesci.“ Soar'a Tesaurului tom. I. et II. s'a publicatu pre catu ne aducemu atninte, la timpul seu. Noi astadata reproducemu aici numai din tomu III. urmatórele. (Va urma).

Novissimu. M. S'a Domnitoriulu Romaniei calatori pela Braila, Galatiu si la Sulina intimpinatu cu cea mai mare caldura. Imperatésa Rusiei vine la Odes'a si va petrece la Balta cu princósa de Leuchtenberg mai indelungatu. —

— Se asecura, ca Bas. Tamasi, conoip. gub. transl. e denumitu de mare capitani alu Fogarasiului.

Din Pest'a se soria, ca Primatele, A. Ep. Hainald si Br. Siaguna au intratu oá membri fondatori la banc'a ascuratória de viéti'a „Haza.“ Diet'a Croatiei s'a desfacutu si se esoriu alegeri nóue. Advocatulu croatu Mrazovic tipari o proclamatiune in contra uniunei cu Ungari'a, care inse fú confiscata de pres. locotenentiei in 500 ecs.

Imperatulu Maosimilianu s'a judecatu le ecilarei se afla pe drumu oatra Europ'a, dupa telegr. nóue.

Nr. 632/civ.

2—3

Edictu.

Din partea judecatoriei sing. branéna in Zernesci se face cunoscuta lai Aldea Benga din Sirne tienutulu Branului, ca Stanu Colesiu din Zernesci a inaintatu in contra lui incusa la 6 Maiu a. c. Nr. 632 pentru 3 galbini, 10 fl. si 18 fl. v. a. c. s. c.; si fiindoa ubicatiunea presenta a incusatului e necunoscuta, asié i s'a denumitu de curatore spre representare in acestu procesu dlu advocatu Nanasi din Fagarasiu.

Incusatulu prin acésta se face atentu, ca pana la diu'a de infaciosiare ordinata pe 31 Augustu a. c. are ori asi informa curatorele in privinti'a starei cauzei sale de judecata spre alu puté representá cu succesu, séu a face cunoscutu judecatoriei unu alu representante, ca la din contra pericolulu ce ar urmá din nebagarea in séma a acestei provocari, are a'si-lu ascrie incusatulu. Zernesci in 10 Maiu.

Judecatori'a sing. branéna.

Cursurile la bursa in 25. Iuniu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 90 cr. v.
Augsburg	—	—	122 „ — „
London	—	—	124 „ 70 „